

Tekenend geïnspireerd door Drentse natuur en cultuur

■ **Beken, bomen en boerderijen vloeiden uit de pen van Arie Goedhart**

„Hero, kun je eens langskomen. Ik kan het niet allemaal door de telefoon uitleggen. Ik wil je iets laten zien en ik heb een paar vragen.” Het is eind 2013. In zijn huis aan de Roerdomplaan in Hoogeveen laat Arie Goedhart me een stapel tekeningen zien. Beken, van Reest en Oude Diep tot Drentse Aa en Hunze. En heel veel bomen, een onderwerp waarvan ik Arie al jaren ken.

„Ik zou heel graag zien dat deze tekeningen in boekvorm verschijnen. Ik denk aan Stichting Het Drentse Boek. Daar hoort dit onderwerp thuis, vind ik. Als ik een afspraak maak met Baukje Bloemert, zou jij dan met me mee willen naar Beilen?” Jarenlang pentekeningen maken in het Drentse landschap is één ding. Arie was daar steengoed in. Maar hoe krijg je het voorelkaar ze in een boek te publiceren. Hij vraagt hulp en of ik de teksten wil schrijven bij beken en landschappen. Alvorens naar Beilen te gaan, nemen we de zaak op een ochtend nog eens goed door. We gaan van

zuid naar noord door Drenthe, van de Reest tot de Drentse Aa. Arie zoekt dichters die over beken schrijven en zal dat ook aan Baukje vragen, want die kent immers als geen ander de Drentse dichters. We rijden naar Beilen. Ik zie de spanning bij Arie stijgen. Vriendelijk worden we in 't Huus van de Talo door Baukje Bloemert ontvangen. Arie doet zijn verhaal, ik vul aan en Baukje luistert geïnteresseerd. „Wat een tekeningen! Heb je zelf een idee welke je wilt plaatsen?” Het Drentse Boek stelt eisen aan tekst, lay-out en kwaliteit. Al pratend ontstaat een kader, een min of meer vastomlijnd plan dat

Oude Diep bij Stuifzand. Uit: Drenthe inspireert, 2014.

Baukje zal meenemen in een bestuursvergadering. In de auto naar huis heerst een positieve stemming. „Afwachten!” Na een week komt het verlossende bericht: het boek zal worden gemaakt, kunstenaar in Elim Ivo Winnubst doet de lay-out, dichters zijn aangetrokken en mij wordt gevraagd de teksten te leveren.

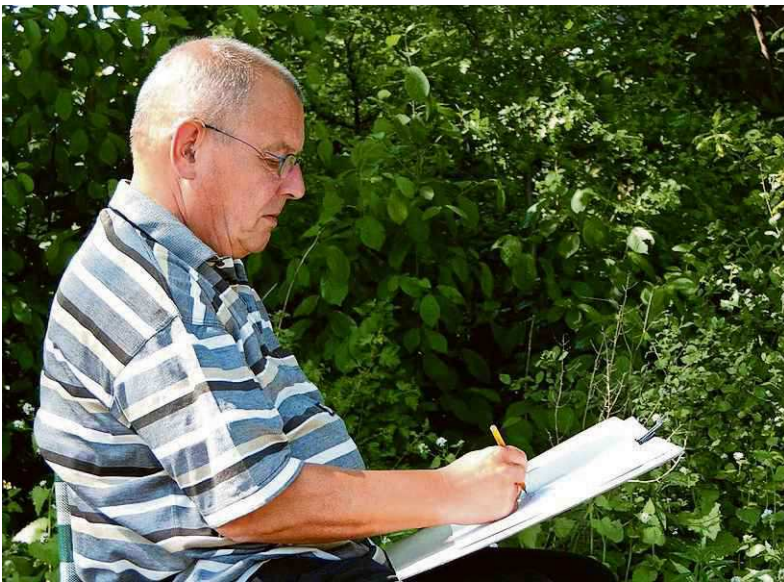
Tienduizend pennenstreken

Het schitterende boek 'Drenthe inspireert' werd op 12 januari 2014 gepresenteerd in Galerie De Drentse Aa in Balloo en wel in het Drents door Baukje Bloemert. „Mit de prissentatie wordt metiene de expositie 'Drenthe inspireert' lös edaone.” De originele tekeningen hingen in de galerie. Arie had het boek opgedragen aan zijn vrouw Goke. Toen hij dat vertelde, brak hij in emotie. Goke nam het van hem over en vertelde

over de totstandkoming van het boek en het werk van haar man. Wat mij altijd opvalt in dat werk, zijn de tienduizenden pennenstreken waarmee Arie een oude eik, een monumentale beuk of een groep berken in een laan tot leven brengt. Onvoorstelbaar, wat een monnikenwerk! Haarzuiver wordt de stam van de honderden jaren oude beuk aan de Stapelerweg bij De Stapel uitgetekend. Elke schaduwpartij, elk blaadje laat het plezier zien, waarmee het kunstwerk is gemaakt. Virtuoso, kunstzinnig en natuurgetrouw. De pentekeningen van beken en landschappen zijn met inkt ingekleurd. Op de tekeningen van boerderijen bij Eursinge, Echten, Westerbork en Oosterhesselen staan altijd bomen. Dat viel huizenbezitters blijkbaar op, want Arie kreeg menige particuliere opdracht voor het tekenen van

een aangekochte boerderij. Die opdrachten kreeg hij op de talloze exposities in Hoogeveen, Wittelte, Bellingwolde, Steenwijk en zelfs in het Duitse Meppen. Maar ook op festivals, bijvoorbeeld in Orvelte. Zijn tweede boek 'Hunebedden inspireren' werd op 11 januari 2019 gepresenteerd in Kunsthuis Venendal in Hoogeveen, opnieuw door Baukje Bloemert. Harrie Wolters, directeur Hunebedcentrum Borger, toonde zich verheugd alle 54 hunebedden in één boek te zien. Wolters schreef de teksten. Weer verliep de presentatie emotioneel. Arie was niet een man die graag publiekelijk in de schijnwerpers wilde staan. Een bijzondere kunstenaar die prachtig werk nalaat! Arie Goedhart overleed op 9 augustus 2020. ■

Hero Moorlag

Arie Goedhart tekent eiken van de Krakeelse Dijk. Hero Moorlag

Meer bloemen op Drentse heidevelden nodig voor wilde bijen en vlinders

Als medeauteur van het boek 'Paarse Pracht' dat de heidelandschappen in Drenthe beschrijft, ben ik nog steeds zeer geïnteresseerd in de ontwikkelingen op de diverse heides van onze provincie. Vooral in augustus kan de heide buitengewoon mooi paars bloeien. Maar interessanter is om te bezien hoe het met de diversiteit aan planten en insecten gaat. In 2018 heeft op veel plaatsen de heide sterk geleden onder de droogte, veel struikheideplanten zijn toen afgestorven. Wonderwel was er vorig jaar toch weer het nodige herstel te zien. Op een aantal plaatsen bloeide de heide redelijk uitbundig paars. Dit jaar lijkt het met de bloei eveneens vrij goed te gaan, alhoewel nu nog niet geheel duidelijk is of door de hitte van de afgelopen week de bloei wel uitbundig paars zal worden. De regen in de maand juli heeft er wel een positieve invloed op gehad, maar een verschroeiende hittegolf van augustus kan dat effect deels teniet doen. De bloei van de struikheide is voor de honingbij van

groot belang. Voor de honingbij is de bloei van struikheide in de tweede helft van augustus voldoende, omdat de volken in bijenkasten aan de rand van de heide maar een beperkt aantal weken op de heide verblijven. Voor ondermeer de wilde bijen en de vlinders ligt dat anders. Zij leven het hele jaar door op min of meer dezelfde plek en moeten het hebben van de bloeiende planten vanaf maart tot november om te overleven. Bijzonder is dat wilde bijen niet in volken leven, zoals de honingbijen, maar een solitair bestaan leiden. Ze verblijven veel in ganggetjes in de bodem of in oud hout. Maar zij zijn sterk afhankelijk van bloeiende planten door het jaar heen.

Bloemarmoede

De heidevelden zijn deze eeuw steeds eentoniger geworden qua bloeiende planten. De verdroging, vermesting en verzuring hebben geleid tot een sterke afname van de diversiteit aan planten. En mede daardoor is er ook

Bloeiende heide in het Terhorsterzand. Albert Kerssies

een sterke afname van insecten te meten. In een oorspronkelijk heidelandschap is er een mooie samenhang tussen het bloemrijke heideveld en zijn naaste omgeving. Op veel plekken is deze landschappelijke samenhang

verdwenen. Juist de randzones waren rijk aan bloeiende bloemen, goed voor de overlevingskansen voor de vele insecten. Vooral het nu ontbreken van nectar, stuifmeel en waardplanten heeft sterk negatieve gevolgen

voor het aantal insecten, waaronder de wilde bijen. Voor herstel van de bloemrijke heide ligt er nu bij de terreinbeheerders een grote opgave. ■

Albert Kerssies